

SINGELKULTUREN I TVÄRKULTURELLA SAMMANHANG

-en studie om hur ensamstående individer förhåller sig till
singellivet

THORD ERIKSSON

Institutionen för psykologi

Lunds Universitet

Kandidatkurs i psykologi, 10p VT 2003

Handledare: Bert Westerlundh

Examinator: Hans Bengtsson

Roger Sages

ABSTRACT

A questionnaire and a paper-and-pen Implicit Association Test were used to study attitudes to single life among native Swedish persons and Middle-East immigrants. There were 60 participants, balanced as regards culture, sex and age. All were singles. The main results were that Swedish/individualistic persons showed a more positive attitude to single life and higher psychological well-being as singles than Middle East/collectivistic persons. That women stressed the importance of their social network and had higher demands on a possible partner compared to men, and that older persons reported higher psychological well-being in their singles life compared to younger persons. The results are discussed in terms of social change and psychological theory.

Singelkulturen i tvärkulturella sammanhang

Att vara singel, är det vårt nya sätt att leva? Är samboendets tid på väg att ta slut? Är det drömmen att få leva efter egen vilja, utifrån sina egna behov och i egen regi? Att vara ensamstående kan innebära att fantastiska möjligheter står öppna – för den som har förmågan att sträcka sig ut och nå dem. Att själv avgöra vem man vill umgås med och vad som ska göras. Men det kan också vara skräckvisionen om social isolering och ensamhet. Vad är det då som gör att många finner singellivet så tilltalande? Vad som tydligt framgår av de olika forskningarna inom området, är att detta fenomen är komplext. Detta fenomen är inget som helt plötsligt uppstått utan har smugit sig på starkare och starkare med tiden.

Enligt Erup (1991) så har den idag framträdande singelkulturen, varit märkbar i USA under många år och detta fenomen är framförallt tydligast i den västliga världen.

Vad skiljer då ett individualistiskt samhälle från ett kollektivistiskt i synen på förhållande? Har det individualistiska samhället helt gått ifrån normer och värderingar som grundats för tusentals år sedan? Har det kollektivistiska samhället behållit dessa, något som grundats på kulturella och religiösa grunder? Hur förhåller det sig då mellan ensamstående individer i respektive samhälle?

Geografiskt så finns de kollektivistiska samhällena framförallt i Asien, Afrika och Syd/Mellanamerika, medan de individualistiska samhällena finns i Nordamerika och Europa.

Vad som bör tilläggas i ett tidigt skede (Allwood, 2000) är att mycket forskning kring individens psykologiska samhälliga beteende och attitydsverkan har ett ursprung från det västerländska samhället och fokuseras då mest härifrån. Detta missgynnar helhetsbilden, då övriga länders samhälliga normer och kulturella värderingar är väldigt skilt världen över.

Sandstedt (1991) visar genom statistik (Appendix) att 1985 så var ca 20 % av den vuxna befolkningen i Sverige folkbokförd som enda boende i sin bostad, vilket kan

jämföras med statistik från år 2001 (SCB, 2001) då ca 28 % av befolkningen var registrerade som ensamboende. Detta gäller inte ensamstående med barn, utan endast singelboende. Likaså bör det tilläggas att ensamboendet har ökat trots att invandringen från tex mellanöstern är allt större idag än 1985 och eftersom dessa invandrares kulturella värderingar inte stödjer någon form av singelliv så bör det vara individer med svenskt ursprung som ökar.

Fant och Olivegren (1984) hävdar att i storstäderna, som t e x Stockholm är ensam och enföräldraboendet vanligare än på landsorten. Detta hänger ihop med att skilsmässor bland individer med svenskt ursprung är dubbelt så vanliga, färre människor än i övriga landet är gifta, färre är sammanboende och fler ensamstående än i landet i övrigt. Likaså kan storstaden vara en större faktor till att fler blir singlar, med dess utbud av människor, frestelser, nöjen och global påverkan (Fant och Olivegren, 1984).

För att förstå skillnader mellan individer inom ett individualistiskt och kollektivistiskt samhälle så har det enligt Sander (2000) sedan mitten av 1900-talet varit teorin inom human och samhällsvetenskaperna att vi inte upplever världen som den är. Istället upplever vi den genom ett system av trosföreställningar och förväntningar, som en kognitiv karta eller tolkningsmönster. Alla människor bär på ett sådant system och det är genom dem vi i en varseblivningsprocess tolkar, konstituerar och upplever oss själva och vår omvärld. Med kognitiv karta eller tolkningsmönster avses en individs genom sin socialisationsprocess, kulturellt förvärvade, utvecklade och på speciellt sätt organiserade system av kunskaper, trosföreställningar, förgivettagande, roller, normer, värden, vanor, dispositioner, tanke och kommunikationsmönster etc. Detta används sedan av individen oftast omedvetet när den orienterar sig i världen, denna kognitiv karta eller tolkningsmönster har karaktären av praktisk kompetens eller färdighet. Kognitiv karta eller tolkningsmönster kan i grova drag sägas innebära att ha tillgång till ett sätt att förstå och uppfatta verkligheten på ett sätt som präglar människans beteende, känslor och värderingar, kort sagt hennes sätt att leva och verka i världen. Liksom hennes möjlighet att känna gemenskap, kommunicera och umgås med andra.

Olikheter i tolkningsmönster leder till att olika individer eller grupper kan sägas uppleva och leva i mer eller mindre olika livsvärldar. Förutom ovanstående påverkningar för en individ, så är den religiösa aspekten väldigt framträdande för personer som lever i samhällen med islamistisk tro. Här har religionen en tydlig roll och influerar i personens vardagliga liv.

Kultur (Pervin & John, 2001) är ett viktigt begrepp då vi definierar en individs personlighet, den kultur individen tillhör används som ett filter för att se den verklighet som återspeglas genom detta samhälle. Därför är förståelsen av tvärkulturella skillnader väsentlig som ett universellt fenomen. För att utgå från självet, dvs. den kognitiva struktur som en individ skapar om sig själv så är innebörden av detta begrepp varierande från en kultur till en annan. En tydlig skillnad dras mellan det individualistiska självet och det kollektivistiska självet. I samhälle där det individualistiska självet existerar är en individs identitet baserat på unika kvaliteter associerat med individen. När en individ från Amerika tillfrågas ”Vem är du”, så svarar denna oftast med namn och vad den arbetar med. I kollektivistiska samhälle är individens identitet baserat och knutit till det kollektivet den tillhör. När individ här ifrån frågas ”Vem är du” så svarar individen oftast i termer utifrån den stad/by och familj den tillhör. I det individualistiska samhället är identiteten baserat på vad individen äger och har utfört. Värderingar baseras på att vara oberoende och självpålitlig. I motsats så är individers identitet från kollektivistiska samhälle baserat på medlemskapet i kollektivet, dvs. det kollektivistiska självet. Det sociala beteende en individ uppvisar kan variera i stor grad beroende på vilket samhälle den kommer ifrån. Likaså är uppfattningen om det egentliga självet delad beroende på varifrån personerna kommer ifrån. Som exempel tror många Amerikaner att detta är lokaliserat någonstans inne i kroppen medan en individ från Indien tänker sig detta som ett andligt själv, lokaliserat utanför kroppen. Attributtänkandet är också skilt beroende på vilken kultur en individ tillhör. En asiat kopplar oftast beteende till egenskaper eller dispositioner, medan personer från ett västligt samhälle oftast anser beteende vara situationsbundet. Detta medför

begränsningar om vilka principer som kan vara universella, pga. denna djuphet och breddhet.

Mycket av det som resulterar i en individs personlighet har kopplingar till de erfarenheter som individen upplever inom den kultur den lever i. Varje kultur har sitt egna fixerade mönster av beteende, ritualer och trosföreställningar. Detta innefattar att de flesta medlemmarna av en kultur har gemensamma karaktärsdrag. Dessa kulturella drag är oftast omedvetna för individerna, fram till de stöter ihop med individer från en annan kultur. Mycket av det vi tar för givet har en enorm kompakt och influerar i varje hänseende i vårt existerande, tex vad vi känner, vad vi tycker är roligt eller tragiskt, hur vi uppfattar vårt liv och död och våra relationer med andra och oss själva (Pervin & John, 2001).

Gemensamt för individerna i de olika kulturerna är att alla är beroende av positiva gensvar, även om strukturen skiljer sig åt. Den förmodligen största skillnaden i strukturen mellan ett individualistiskt samhälle och kollektivistiskt är i vilken grad självet är kopplat till andra. I kollektivistiska kulturer består självkonceptet av förbindelser med andra och individerna är delar som inte kan förstås när de kopplas ifrån den stora helheten. Denna förståelse av självet står i kontrast till den dominant synen av självet som finns västliga civilisationer som ser självet som unikt och separerat från andra (Pervin & John, 2001).

Jaeggi (1992) skriver att det utifrån ett individualistiskt synsätt finns tre typer av singlar, den ”frivilliga”, den ”tillfälliga” och den ”ofrivilliga”. Den ”frivilliga” är en person som frivilligt valt att leva singel, pga. olika orsaker. Orsakerna kan vara många, som att känna större frihet, känna att de ej har tid, dåliga erfarenheter av relationer sedan tidigare, att hitta sig själv eller att frivilligt leva singel efter makens/makans bortgång i äldre dagar. Den ”tillfälliga” singeln är en person som inte planerat att leva något längre singelliv, utan kan ha kommit från ett förhållande och känner sig beredd att ge sig ut för att söka igen. Till sist beskriver Jaeggi (1992) den ”ofrivilliga” singeln. Denna person har liksom den ”tillfälliga” ej planerat något långt singelliv. Det som skiljer sig från den ”tillfälliga” är att denna person utan egen

vilja sitter i en situation utan relation. Detta kan bero på att denna har svårt att hitta någon eller ofrivilligt blivit lämnad.

Enligt Jaeggi (1992) är gränsen mellan ”frivilligt” singel och ”tillfälligt” singel inte alltid enkel. Den närmaste definitionen av singel är någon som bor ensam i en lägenhet/hus och mer eller mindre ensam kan bestämma över sitt vardagsliv. Att själv bestämma vem han/hon vill träffa, umgås och vara med utan några förpliktelser, förutom när dessa träffas och utför gemensamma saker. Det är svårt att göra en entydig definition av ensamstående eftersom gränserna till parförhållande är så flytande. Jaeggi (1992) menar också att människan dras mellan två inre delar. Den ena har sitt ursprung i en djupt känd längtan efter trygghet och samhörighet efter kroppslig och själslig tillfredsställelse. Den andra sidan är lika djupt förankrad i vårt medvetande, rädslan att utlämna sig åt en annan människa medför att personen (avsiktlig eller oavsiktlig) bygger upp ett försvar för att om och om igen kunna distansera sig och dra sig inom sitt skal. Den livsfas personen befinner sig i har också inverkan. Vilket innebär inte bara åldern och känslotillstånd, utan även som ovan tillnämnt singeltillstånd, d v s frivillig, tillfällig eller ofrivillig singel.

Erup (1991) menar att en aspekt av fenomenet, är att individer som lever framförallt i västindividualistiska samhällen inte är lika beroende av en partner för de ekonomiska skälen som förr, då många teg och bet ihop för att kunna klara av de ekonomiska kraven (Erup, 1991). Sandstedt (1991) tillägger att välfärdsutvecklingen med ökade realinkomster, utbyggt pensionssystem, fler bostäder, kvinnliga förvärvsarbeten, bostadspolitiska insatser och kvinnofrigörelsen är övriga komponenter som bidrar till den samhälliga synen på det utvecklande fenomenet. Pfeiffer (1991) fortsätter med att kvinnor efterhand blivit mer oberoende, genom att de har en egen inkomst och då har det blivit mindre tryck på att finna en försörjare. Likaså kan då kvinnan vara mer observant på den partner hon väljer och också friare, ur ekonomisk synpunkt, att upplösa en relation. Det är troligen därför, som det tycks vara fler ensamma kvinnor, speciellt i större orter och storstäder.

Fant och Olivegren (1984) fortsätter på detta genom tillägga att singellivet också har att göra med individualismen, ensam är stark. Detta motto är vanligt och

utspritt i den västliga samhällsutvecklingen, som i motsats till kollektivsamhället håller uppe "ensamhetens försvar". Ensam är stark är ord som skyddar mot angrepp för översitteri, motkrav på gemenskap, delaktighet och medansvar.

Nilsson (Professor, Lunds universitet) anser spontant att den framväxande singelkulturen framför allt är ett fenomen utifrån det individualistiska samhället som utlöpare av den hårda tid människan lever i; som har att göra med globaliseringen och ekonomismen. Samhället är individualistiskt till max som får enskilda individer att leva för karriären snarare än "reproduktionen" och den "bundna" familjebildningen. Däremot menar Jonsson (2001) att detta inte stämmer in på ett kollektivistiskt samhälle i mellanöstern. I de flesta länderna i mellanöstern lever gamla strukturer kvar som ett normalt samhällsfenomen. Kvinnan har oftast inte samma rättigheter som mannen och de kollektivistiska sedvänjorna framhäver familjen som ett redskap och trygghet för individens välbefinnande. I det kollektivistiska samhället utgör familjen ofta mer än bara den klassiska kärnfamiljen, dvs. mamma, pappa, barn. Far och morföräldrar och ibland kusiner kan ingå i familjen, dvs. familjen utgör en större helhet i ett kollektivistiskt samhälle än i ett individualistiskt. Släkten och familjen kan också utgöra vänskapskretsen och knyter ofta an som ett starkt socialt nätverk. Detta utgör också trygghet, närhet och ett välbefinnande för individen. Denna kulturella livsstil är djupt begravet i individernas naturliga tänkande (medvetet och omedvetet) och i motsats till "ensam är stark" så är mottot "familjen gör en stark". I motsats lyfter Jarnehall (2000) fram en mer individualistisk orsak till att många drivs till singellivet, att dessa inte vill köpa den traditionella bilden av tvåsamheten. Att tacka nej till det klassiska kärnfamiljsidealet. Ett för många misslyckat liv med mamma, pappa, barn, radhus och det klassiska svenska bilmärket. Ett självvalt singelliv som grundar sig på medvetenheten om behovet att vara ensam ett tag, är positivt. Men om ensamheten är ostrukturerad och omedveten – att inte våga närma sig någon - kan det vara farligare, för ens egen skull. Utbrändhet och stress pratas det mycket om. En sorts knepigt upphöjd statussjukdom, som också kan ha sina rötter i ensamlivet. Jarnehall (2000) säger att undersökningar visar att många i de individualistiska samhällena som är utbrända

idag är singlar. De lägger ner hela sitt liv i arbetet. När de depressiva symptomen börjar visa sig, så skyller folk ofta på att jobbet tar för mycket tid. Ja, det kan stämma. Men en stor orsak kan också vara att dessa personer inte har någon att krypa ner tillsammans med. En energi som endast en äkta människa kan ge.

Jonsson (2001) hävdar att i det traditionella muslimska samhället så pysslar kvinnan i hemmet medan mannen är på sitt arbete. Dock har ett fåtal ”moderna” kvinnor brutit mot den traditionella stadgan och skaffat sig eget boende. Om det är att för att leva ensam eller själv kunna välja en partner, så är detta olämpligt enligt muslimsk kultur. I och med uppbyggandet och trotsandet så kan detta innebära uteslutning från familjen och eventuell förföljelse. Le Duc (1999) tillägger att självtänkandet och jämställdheten mellan män och kvinnor stöds av reformvänliga oppositioner, men dessa slås oftast ner av konservativa sedvänjor och tänkandet återgår till traditionellt levande. Utbildning är lika med kunskap och ju fler som utbildas desto mer upphov ger det till andra tankesätt. Reformtänkande mot gamla konservativa sedvänjor är vanligare där högre skolnivåer är tillgängliga. En del flickors nya förebild på en del håll i mellanöstern är yrkeskvinnor som kommit fram och kunnat skapa en bättre framtid för sig själva och sina barn.

På en del håll i mellanöstern och i synnerhet på landsbygden där myndigheterna på provinsnivå är ganska självständig utförs ibland ”förbjudna aktiviteter”. På dessa ställen kan eget tänkande och rättvisare fördelningar mellan könen vara uppmuntrat i skolan. I och med detta kan nya värderingar växa fram och bli en del av de nya normerna.

Återigen bör det tilläggas att de kulturella normerna och religionen fortfarande har stark påverkan även om dessa personer försöker skapa sig en ny roll i samhället (Le Duc, 1999). Jonsson (2001) fortsätter med att en gift kvinna bär alltid den klassiska muslimska dräkten då hon rör sig utanför hemmet, för att andra män inte ska titta på henne på ett skamligt sätt. Det senare kan förutom andra faktorer bidra till att det inte uppstår någon splittring i förhållande. Det är först under senare år som kvinnor har fått tillåtelse att jobba utanför hemmet, men dock kvarstår de flesta vid traditionerna och förblir hemmafruar. Hela bilden av endast ett fast förhållande

börjar redan vid skolåldern då pojkar och flickor går i separata skolor och därmed inte kan inleda några förhållanden på detta sätt. Träffas personerna på fritiden så följer alltid något syskon med så allt går rätt till (Jonsson, 2001).

Enligt Jonsson (2001) så brukar individer med islamistiskt ursprung som ofrivilligt av någon anledning lever utan partner, gå på muslimska fester för att hitta sin blivande (Jonsson, 2001).

Almqvist och Broberg (2000) menar att i Sverige i motsats till länder i t.ex. mellanöstern så har barn som växer upp ett stort antal kontakter med vuxna som inte ingår i familjen, men ändå ikläder sig ett omvårdnadsansvar – förskollärare, fritidspedagoger, lärare, skolsköterskor osv. Dessa personer bidrar till personens uppfostran på sitt vis, som t.ex. krav och åsikter. I motsats har ett kollektivistiskt barn ofta en uppfostran som framförallt är centrerad runt familjen, med mycket få direkta kontakter med representanter för samhället under sin uppväxt. Skillnaden mellan ett individualistiskt och kollektivistiskt utvecklingsmönster består upp i tonåren. I ett individualistiskt samhälle uppmuntras ofta ungdomar att satsa på sig själva, genomgå olika förhållande och testa sig fram för att få en erfarenhet av livet.

Erup (1991) hävdar att individer med västerländsk kultur som flyttar hemifrån idag, oftast bor ett tag för sig själv innan de ingår ett samboende med en partner. Genom detta måste de själva fatta egna beslut, finna en till viss del egen trygghet, självständigheten ökar och kan resultera i att individen klarar sig relativt bra själv. Sandstedt (1991) menar dock att de unga idag bor hemma längre än vad de gjorde förr, något som kan motverka en tidig självständighet. Modig (1985) tillägger, trots singelliv så är föräldrarna en viktig faktor, i form av trygghet. Sandstedt (1991) menar dock samtidigt att människan idag är mer fysiskt avskild från familjen än förr, även om den fortfarande är en viktig faktor. Pfeiffer (1991) fortsätter med att många ungdomar inte känner ro och stabilitet att slå sig ner tidigt, kanske pga. yrkesutbildning eller att först uppleva världen på egen hand. Att vara singel genom eget val, kräver ett personligt beslut som reflekterar ens personlighet. Att kanske vara flexibel och inte hindra sin utveckling och självförverkligande. Att besluta sig för att vara periodisk singel kan vara klokt och nyttigt för en själv. Men samtidigt är

nackdelarna många (Jarnehall, 2000), bl.a. är singellivet dyrt, att själv stå för alla utgifterna – allt som har med boendet att göra måste du klara själv, säger ekonomen Catharina Andréen. Lösningen heter planering, noggrann sådan. Trots flera nackdelar väljer många kändisar singellivet. Många är mitt uppe i karriären, i yrke som kräver både tid, lättpackade resväskor och flygbiljetter över hela världen.

I motsats till detta menar Almqvist och Broberg (2000) är det ytterst sällan som ungdomar i ett kollektivistiskt samhälle uppmuntras till genomgå olika förhållande innan giftermål och flytta hemifrån sker oftast först när en individ ska gifta sig. Att gifta sig är ett naturligt livsöde liksom att de gifta ska få avkomma. Att leva ensam anses inte som en del av människans fortlevnad. Detta är värderingar och trosföreställningar som gått från generation till generation utifrån kulturella och religiösa aspekter. (Detta kan vara en bidragande orsak till att individer i individualistiska samhällen inte väljer att binda sig, då de kanske känner att livet har mycket att erbjuda en ensamstående individ).

Sander (2000) framhäver att den psykologiska såsom den sociala processen försvåras genom migration. Likaså påverkas en muslimsk invandares inställning till islam, både som kulturell och religiös tradition i den nya annorlunda miljön. Det bör även tas i beaktande att det finns en mängd varieteter av islam, dvs. varje individ uppfostras utifrån det egna samhällets normer och regelverk. Därför bör islamiska seder betraktas nationalitetsmässigt och kategoriserande. Den antydda distinktionen är inte skarp, dessutom råder det ibland *ulame*, dvs. de religiöst lärde inom islam, delade meningar om vad som utgör en islamisk respektive en muslimsk företeelse. Är familjen eller fadern tveksam till ett beslut som rör barnets intresse eller värderingar, går denna till en mer lärd person för att be om råd.

Almqvist och Broberg (2000) menar att ur ett evolutionärt perspektiv är uppgiften, dvs. ändamålet med barnuppfostran att barnet ska erhålla de färdigheter och kunskaper den behöver för att fungera i en social grupp och samhället den tillhör. Detta innefattar 1) Skaffa sig en partner och fortplanta sig, 2) Att tillsammans med partnern och de övriga i den nära sociala gemenskapen ordna sin försörjning, 3) Att ge sin avkomma behövlig vård och omsorg. Hur en individ hanterar dessa

kriterier bestäms i viss utsträckning utifrån den kultur individerna lever i. I och med detta kommer självfallet uppfostran se olika ut, beroende på vilket samhälle personerna tillhör. Detta kan givetvis medföra problem om föräldrarna och barnen invandrar till ett land där den kulturella synen är annorlunda, dvs. en kulturkrock inträffar. Individens sedvänjor och normer från det egna landet kan bli hotade och konkurrerade i förhållande till det nya samhället och kulturen. Detta kan medföra en tvist i individens sinne, om vad som ska gälla. En svårhanterlig situation kan uppstå och bemästras inte detta kan individen handla irrationellt. Tre punkter är framstående utifrån detta: 1) Skillnader i religion och social organisation mellan hemlandet och mottagarlandets kulturer, 2) Vad det innebär att bli uppryckt ur ett socialt sammanhang där man är förtrogen med och del av de samhälliga och kulturella spelreglerna. 3) Tidsaspekten inverkar även, dvs. den samhälliga och kulturella förändringsprocessen i de två samhällena – hemlandet och mottagarlandet.

I möten mellan två kulturer får individer, i synnerhet ungdomar (pga. utveckling genom skola och nytt socialt nätverk) influenser ifrån det nya samhället, som i sin tur påverkar individens totala livsstil. Vilket innebär att individen måste hantera två kulturers krav, dvs. hemlandets och mottagarlandets. Individuella olikheter uppstår givetvis genom kön, ålder, temperament, föräldrarnas sociala ställning och vilket lands kulturella och samhälliga normer som familjen härkomst kommer ifrån.

Fritz (2001) hävdar att det är invandrarflickor som är den särskilt hotade gruppen utifrån det valfria levandet, bl.a. pga. tvångsäktenskap. Äktenskapet till skillnad från singellivet grundas av att familjen inte tar hänsyn till individen i fråga, dvs. deras önskemål om vem de vill vara tillsammans med och när. Barnäktenskap där flickan inte är mer än 12, 13 och 14 år är inte ovanliga. Pga. lagen om barnäktenskap inte gäller där parterna är invandrare så kan inte det svenska styret göra något åt saken. Fritz fortsätter med att det är komplicerat att hantera då invandrarflickor upplever andra kulturer, normer och annan religion. Normerna är djupt rotade och finns kvar länge, även om individen levt i Sverige 35 år. 80-85 % av barnäktenskapen gäller flickor från framförallt mellanöstern. Däremot har männen

större frihet i deras livsfilosofi. Detta stödjer Pfeiffer (1991) då hon säger att samhället ur ett individualistiskt synsätt ser mer välvilligt på en ensam man än kvinna, pga. det typiska att mannen fortfarande har vildhavre att så. Ofta tror många att kvinnan inte kan få någon man när hon säger att hon vill leva ensam, eller att det är något fel på henne. Fritz (2001) fortsätter med att vem och när en kvinna ska inleda ett giftermål med bestäms helt och hållet av familjen på många håll i den kollektivistiska världen. Att ha en sexuell relation är helt oacceptabelt för flickorna. Detta kan leda till hot, misshandel och mord utav fadern eller maken på flickan som hotat familjehedern. Margaretha Winberg och Mona Sahlin hävdar att mäns våld inte är kulturellt betingat och endast kan fördömas i en debatt i Dagens Nyheter 2001. Fritz (2001) reagerade starkt på detta och blev förbannad. Hon menar att det bara är att titta på situationen där kvinnorna befinner sig. Sahlin har dock ändrat sin uppfattning enligt detta. Fritz (2001) fortsätter med att det bara är att fråga de som arbetar med invandrarflickor. Det spelar ingen roll hur många som drabbas, en är en för mycket. Flickorna pratar inte naturligt om problemet utan det krävs att man pratar rakt ut om saken, dvs. de skäms att prata om det. För att leva ett vanligt liv enligt svenska riktlinjer så lever många av dessa tjejer ett dubbelliv, där smink är en av skolförberedelserna. Att bryta mot dessa kulturella riktlinjer kan dra skam över familjen. Ofta kan offret i sig själv, t.ex. en tjej som blivit våldtagen vara upphovet till att familjen känner att hedern hotas. Det är viktigt att tillägga att detta inte tillhör någon särskild kategori, utan finns i alla samhällsklasser. Som exempel på hot mot familjeheder och kulturella värderingar så meddelar Olsson (1999) att på kvinnomottagningen Minna i Sverige 1998, så kontaktades jouren angående 4 kvinnor med arabisk-muslimskt ursprung. Dessa kvinnor var gravida, men inte gifta. De skämdes och var rädda för vad deras familj skulle säga och göra. De vågade därmed inte anförtro sig till någon i slakten,

Förutom dessa samhälliga delar så tillägger Erup (1991) genom att vara singel så sätter folk ofta upp egna rutiner, har plikter att göra och mycket organiseras runt det egna livet, vilket kan göra det komplicerat när personen inleder ett samboende.

Enligt Powell (1985) är en faktor till ”tillfälligt” singel att komma till en ny stad, kanske p g a. arbete eller skola. Vilket kan fresta på ett förhållande en person har med någon från den ort denna kom ifrån, dvs. distansen kan ta död på det. Vilket kan resultera i ett singelliv (Erup, 1991). Dock är detta ett individualistiskt beteende. I ett kollektivistiskt samhälle är det för det första ovanligt att någon lever singelliv och för det andra tar mannen alltid med sin familj till staden där det nya arbetet finns.

Sandstedt (1991) framlägger ur ett svenskt perspektiv att det inte upplevs lika skamligt som förr med skilsmässa, även om det finns barn med i bilden. Likaså har det ”tillfälliga” singellivet blivit en återkommande upplevelse, med det ökande antalet skilsmässor och avbrutna samboförhållande vilket är tagit från undersökningar av levnadsförhållanden (ULF) (Sandstedt, 1991). Sandstedt (1991) hävdar att statistik visar på att de flesta singlar har erfarenheter från tidigare samboende. Erfarenheterna varierar dock – där kanske funnits misstro, rädsla, övergivenhet, men även positiva sidor som trygghet, gemenskap och tillförlitlighet. Edlund (2002) hävdar att denna bild om skilsmässa är främmande för många individer i ett kollektivt samhälle. Skilsmässa är skamligt enligt religiösa och kulturella övertygelser. Skulle en kvinna välja att lämna sin make så är det stor risk att hon förlorar barnen och drar skam över familjen. Dessutom är rädslan för misshandel och förföljelse stor (Edlund, 2002).

En annan aspekt som gör att vissa väljer singellivet är enligt Erup (1991) den obundna erotiska vänskapen som den kan erbjuda. En typ av förhållande som kan vara givande för båda parter. Det kan vara en relation mellan två personer som endast är av sexuell karaktär. Båda kan ha stor glädje av varandra eftersom båda är inställda på de villkor att detta bara är en lek och att det endast är temporärt. Powell (1985) fyller ut detta när hon menar att många älskar denna aspekt av singellivet. Att kunna gå ut med den som tilltalar en utan att känna någon förpliktelse. Det personliga utrymmet är viktigt. Att t e x ha en hel dag för sig själv utan att behöva bekymra sig för någon annan. Att själv kunna planera dagen för en positivt inställd person till singellivet kan detta vara ovärderligt.

Erup (1991) tillägger att en person kan ha beslutat sig för att leva singel och att kunna flörta, leka och ha sexuella tillfälliga relationer med flera älskarinnor/älskare, men uppstår den rätta kärleken eller känslorna blir det svårare att hålla kvar tankarna på singellivet. Människan är biologiskt förprogrammerad på att ha lust att älska och ha sex och är då individen singel, får lusten antingen tillfredsställas på egen hand eller genom att ha tillfälliga sexuella relationer (Erup, 1991). Erup (1991) tillägger att aids är en farlig riskfaktor för de som har tillfälliga sexuella relationer och kan bidra till förhållanden där endast säkra och tillförlitliga partners väljs.

Jonsson (2000) menar däremot att om en individ med muslimsk övertygelse är ensamstående, så är tillfälliga sexuella förbindelser förbjudna enligt deras tro.

Erup (1991) konstaterar att bli gammal kan göra att en person "ofrivilligt" blir singel. Efter att ens partner gått bort vid hög ålder, kan det många gånger kännas svårt att inleda ett nytt förhållande. Många äldre mer eller mindre sjunker in i ensamhetsvärld då. Den långa tiden med livspartner har givit många gemensamma minnen och upplevelser, vilket kan göra det svårt att ge sig in i ett nytt förhållande. I denna livssituation är det viktigt att familjen och det sociala nätverket försöker ta över delar av den bortgångna partners roll. Det finns även de som "frivilligt" väljer att vara singel vid hög ålder och tycker att livet med partnern har gett dem tillräckligt och därmed kanske fokuserar på aktiviteter, familjen och sin sociala omgivning. Powell (1985) tillägger att ett långt förhållande kan ha den negativa effekten att det sociala livet inskränks till kärlekspartnern. Konsekvenser av att bli kvarlämnad genom t.ex. skilsmässa eller dödsfall kan vara att forna vänner har gått vidare på sitt håll, vilket gör att individen då tvungen blir att börja om från nytt och skaffa sig nya vänner. Detta behöver inte bara drabba de i hög ålder utan kan inträffa i vilken ålder som helst.

Fant och Olivegren (1984) tillägger att utan vänner blir ensamboendet en ensamtillvaro, som kan vara ganska kuslig. Det är lätt att bli handlingsförlamad och deprimerad genom att aldrig ha någon att skapa och dela roliga aktiviteter och ögonblick med. Blir detta ett faktum så leder det till tvivel över ensamboendets

fördelar och man ser bara myntets baksida, där det mesta känns meningslöst – där omloppsbanan heter saknad och längtan

Dock är detta framförallt taget ur ett individualistiskt synsätt. Sander (2000) framhäver att då en individ med ursprung från ett kollektivistiskt samhälle blir änka/änkling efter partners bortgång är det ofta naturligt att denna individ flyttar in hos barnen eller någon annan närstående släkting.

För att hänvisa till fenomenologen C. Rogers (Pervin and John, 2001) så kan upplevelsen av de extentiella erfarenheterna av ensamhet bero på flera faktorer: Den opersonliga kultur vi har, dess obeständighet och rädslan för nära relationer. Vad som bäst definierar ensamhet är försöken att dela något väldigt personligt med någon, men då detta inte går fram eller avvisas.

En annan aspekt av ensamhet förklarar den extentiella psykiatrikern Viktor Frankl (Pervin and John, 2001). Han menar att detta i synnerhet är ett mänskligt fenomen, då djur aldrig oroar sig för meningen av existensen. Existentiell frustration och neuros involverar frustration och brist på självförverkligande. En sådan neuros innefattar inte instinkter eller biologiska drifter, utan är istället psykologiskt rotade i individen, genom en flykt från ansvar och fordran. Här lägger individer över skulden på ödet, barndomen eller miljön. För behandling av ett sådant tillstånd används ibland logoterapi, för att hjälpa individen att inse och acceptera de utmaningar den står inför.

En annan faktor som kommit starkt på slutet är idolerna, TVs och filmvärldens påverkan. Enligt Jarnehall (2000) är det ingen tillfällighet att tv-serier som ”Sex and the city”, ”Ally McBeal”, ”Vänner” och ”Seinfeld” river loss flest tittare. De nya hjältarnas livsstil är här singellivet. Många älskar att följa deras virriga jakt på en partner, tillfälliga såväl som drömprinsar och drömprinsessor. Solotillståndet verkar ha blivit mer än bara ett tillfälligt levnadssätt ”tills vi träffar den rätta” Idag är det en livsstil, både på gott och ont. Det goda säger sig själv: Ensam är fri, att själv välja hur tiden ska spenderas – ensam är stark (Jarnehall, 2000). Som påpekats innan är de kulturella och religiösa aspekterna väldigt övertygande för individer från flera kollektivistiska samhällen. Ovannämnda mediapåverkningar för individualistiska

individer har föga effekt för dem som bor i kollektivistisk miljö. Det bör påpekas att ytterst lite globalt mediaflöde genom nöjesunderhållning visas i länder som Irak och Iran.

Deida (2000) förklarar att dagens relation mellan män och kvinnor föddes redan i äldre tider. Den 50/50 % fördelningen som ett par har på arbetsuppgifter i hemmet och utanför grundades för tusentals år sedan, dock på andra premisser. Förr var männen inte lämpade att uttrycka känslor och förknippades som försörjaren av familjen. Kvinnan förknippades med rollen som hemmafru, med lite politiskt och ekonomiskt inflytande och hade få möjligheter att vistas utanför hemmet. Numera har människa kapaciteten att utföra både köns dåtida fördelningsuppgifter, men detta tilläts inte då och könen blev därför beroende av varandra. Män blev beroende av kvinnan för fostran av barnen och hushållsskötsel. Kvinnan blev beroende av mannen för pengar och status. Men med utvecklingen och framförallt tydligast under 1900-talet så har både män och kvinnor accepterat sina motsatta innersta delar, dvs. att männen accepterat sin feminina sida och kvinnorna accepterat sin maskulina sida. Män började lära sig att uttrycka och hantera sina känslor och ta hand om sig själv. Kvinnorna började acceptera sin inre kampanda genom att utveckla karriärer och visa styrka i den politiska atmosfären och därmed frigöra sig från det ekonomiska beroendet av mannen. Idag är män och kvinnor två oberoende helheter, som träffas på lika villkor och fördelar uppgifterna i livet relativt lika. Givetvis är man ju fortfarande beroende av varandra gällande artens fortlevnad, men könen kan klara sig relativt bra på egen hand och utan att känna sig beroende.

Dock får man ta i beaktning att detta framförallt är ett kulturellt och samhälligt fenomen och inte globalt giltigt (Deida, 2000).

Eriksson (2002) menar att det är totalt oacceptabelt för många feminister att säga att män är polygama och kvinnor är monogama. Många feminister menar att det inte finns systematiska skillnader mellan könen angående de grundläggande personlighetsegenskaperna och att sådana skillnader skulle kunna betingas av biologiska faktorer får inte beaktas, diskuteras eller analyseras. Eriksson (2002, referens i tidsskriften *genus*) I en ledare i tidsskriften *Genus* (nr 3/99) hävdas sålunda

”det är en grundläggande premiss i genusforskningen att skillnader mellan män och kvinnor i egenskaper, beteende, sysselsättning, etc. inte kan förklaras biologiskt”.

Dock är det viktigt att påpeka att tidsskriften *Genus* ges ut av det statliga sekretariatet för genusforskning. Feminismen tycks sålunda ha blivit något av en statsideologi (Eriksson,2002).

Eriksson (2002) menar att det råder enighet om fysiska skillnader mellan könen är biologiskt betingade, men åsikterna går vitt isär mellan de olika psykologiska skolorna beträffande orsaken till skillnaderna i personlighetsegenskaperna. Enligt en uppfattning betingas könsskillnaderna i personlighetsegenskaper uteslutna av det sociala beträffande alla egenskaper utom de rent fysiska. Den miljö och de upplevelser under livet som individen genomgår kommer att avgöra vilka personlighetsegenskaper denna ska få.

Den andra uppfattningen anser att personlighetsegenskaper uppstår på samma sätt som fysiska egenskaper. Även könsskillnader i personlighetsegenskaper har sålunda uppstått genom evolutionära mekanismer. Det finns ett överväldigande vetenskapligt stöd för att denna senare uppfattning är den korrekta.

Eriksson (2002) menar att Darwins evolutionslära visar på att män och kvinnor skiljer sig åt påtagligt i frågan om vilka egenskaper som är ändamålsenliga för att effektivt föra de egna generna vidare till kommande släktled. På så sätt räknas det med att evolutionstrycket främjat utvecklingen av olika egenskaper hos män och kvinnor. Förutom de fysiska egenskaperna så kan det förväntas skillnader i intelligensegenskaperna mellan könen. Mannen har en större spatial och matematisk förmåga och större logisk förmåga, vilket gör honom mer lämplig för jakt och strid. Hos kvinnan kan det förväntas större verbal och social förmåga och även större empatisk förmåga för att göra henne mer lämpad att sörja för avkommans väl. Utifrån detta så är män mer dominerande, mer offensivt aggressiva, mer oberoende, mer hänsynslösa, mer sensationssökande och även mer sexuellt exploaterande än kvinnor. Å andra sidan är kvinnor mer trygghetsökande, mer socialt vänskaps och relationssökande och även mer sexuellt återhållsamma. Det går knappast att komma ifrån att just de olikheter i egenskaperna mellan könen som man skulle förvänta sig

utifrån en evolutionär analys stämmer väl överens med de olikheter som ligger i allmänna uppfattningar om vad som är manligt och kvinnligt.

Viktigt att poängtera är att Eriksson i sin text inte framlägger sin personliga åsikt, utan lyfter fram tväråsikter om hur personlighetsegenskaper är betingade utifrån könen.

Genom Greenwalds (2003) IAT (Implicit association test) kan implicita associationer studeras, därför att starka associationer ger kortare reaktionstid och få fel. Kombinerar man ihop saker som inte upplevs höra ihop får man långa reaktionstider och många fel. IAT är ett implicit associationstest där försökspersonen svarar på en serie stimuli, t ex ord, som är klassificerade i fyra kategorier. Två representerar en konceptdiskrimination, såsom singel vs par och två representerar en attributdiskrimination, såsom glädje vs sorg. Försökspersonerna ombetts att svara snabbt och kryssa i rutan som representerar ett koncept och ett attribut (t ex par och glädje) och lämna en ruta okryssad (t.ex. singel och sorg). Sen svarar försökspersonerna på ett andra test där koncepten har bytt plats (t.ex. singel och glädje). Skillnaden mellan tid eller fel på begreppet och attributet som hör ihop jämfört med begreppet och attributet som inte hör ihop visar den implicita associationen. Försökspersonerna svarar fortare och mer korrekt när konceptet och attributet har en stark association till varandra (t.ex. par och giftermål) än vid svag association (t.ex. singel och giftermål). Se Appendix. Detta ger ett mått på omedveten attityd till företeelser, och kan användas på många områden. Det är alltså möjligt att studera omedveten attityd till singellivet. IAT finns i många utföranden, bl a som papper-och-pennatest. Attityden kommer fram som den ena halvan av testet (med självrelaterade koncept kopplat till positiv attityd) minskas med den andra (med självrelaterade koncept kopplat till negativ attityd). Ser man på en halva av testet är det en tidspressad prestationsuppgift på ett livsområde som angår personen. Det har visat sig att ångest här är en viktig faktor som avgör hur fort det går och hur många rätta svar man presterar.

Syftet med denna studie är att undersöka eventuella dimensioner i den alltmer framväxande singelkulturen. Finns det något samband mellan dessa dimensioner och vilka skillnader och likheter finns mellan individer från individualistiska och kollektivistiska samhällen beträffande detta? Kön, ålder och kultur är oberoende variabler i undersökningen. De dimensioner som studeras är psykiskt välbefinnande som singel, vad som är viktigt för en själv med singellivet, socialt nätverk, attityd och inställning till singellivet och krav på en eventuell partner. För att få en någorlunda bred undersökning, med tillräckligt många undersökningsspersoner så ligger en kvantitativ enkätundersökning till grund för studien, samt ett implicit paper-och-pennatest om värderingar av singel/parexistens. Enkäten innehåller relevanta frågor rörande undersökningens frågeställningar. Målet är att få så jämn fördelning mellan individerna på de oberoende variablerna kön, ålder och kultur som möjligt. Enda kravet för övrigt var att personerna var singlar.

Frågeställningar

1. Finns det någon skillnad mellan individer som har ursprung från ett kollektivistiskt samhälle och individer med ursprung i ett individualistiskt samhälle i betydelsen av det sociala nätverket i livet som singel?
2. Finns det någon skillnad mellan individer som har ursprung från ett kollektivistiskt samhälle och individer med ursprung i ett individualistiskt samhälle i deras psykiska välbefinnande i livet som singel?
3. Finns det någon skillnad mellan individer som har ursprung från ett kollektivistiskt samhälle och individer med ursprung i ett individualistiskt samhälle i vad som är viktigt för dem själva i livet som singel, såsom frihet och självständighet?

4. Finns det någon skillnad mellan individer som har ursprung från ett kollektivistiskt samhälle och individer med ursprung i ett individualistiskt samhälle i inställningen och attityden till livet som singel?
5. Finns det någon skillnad mellan individer som har ursprung från ett kollektivistiskt samhälle och individer med ursprung i ett individualistiskt samhälle i de krav på en eventuell partner som ställs i livet som singel?
6. Finns det något samband mellan inställningen/attityden och det psykiska välbefinnandet som individer från ett kollektivistiskt samhälle har med individer från ett individualistiskt samhälle?
7. Finns det något samband mellan inställningen/attityden och det sociala nätverket betydelse som individer från ett kollektivistiskt samhälle har med individer från ett individualistiskt samhälle?
8. Finns det något samband mellan inställningen/attityden och vad som är viktigt för en själv i livet som singel som individer från ett kollektivistiskt samhälle har med individer från ett individualistiskt samhälle?
9. I vilken grad kan ett starkt och bra socialt nätverk kompensera en eventuell partner och är det någon skillnad i detta mellan individer från ett kollektivistiskt samhälle och individer från ett individualistiskt samhälle?
10. Finns det någon skillnad mellan individer från ett kollektivistiskt samhälle och individer från ett individualistiskt samhälle, i attityden/inställningen till singellivet som individerna har pga. hur länge de varit singel?
11. Finns det någon skillnad pga. hur gammal man är och om man kommer från ett kollektivistiskt samhälle eller ett individualistiskt samhälle i inställningen/attityden till singellivet

Anledningen till att syfte och frågeställningar kommer i slutet av texten, är att läsaren inte ska fokusera sig just på detta innan de läst teoriavsnittet, utan istället öppet och objektivt kunna möta den information texten ger.

Vad som kan förväntas utifrån denna studie är att individer från kollektivistiska samhällen inte ser singellivet som ett alternativt sätt att leva. Kulturella och religiösa övertygelser har starkare inflytande på den enskilda individen i ett kollektivistiskt samhälle, därför bör skillnader uppkomma utifrån de olika dimensionerna i jämförelser mellan de två samhällstyperna. Däremot antas de olika dimensionerna ha stor betydelse och påverkan oavsett vilket samhälle och land man härstammar ifrån. Den inställningen en individ har till ensamlivet tros bero på en kombination utav dimensionerna som tas upp i denna studie.

METOD

I detta avsnitt kommer det praktiska tillvägagångssättet att presenteras. Vilka försökspersoner och material som användes vid undersökningen redovisas först. Efter det kommer en redogörelse för frågformulärets dimensioner. Därefter redovisas proceduren och de statistiska analyserna som användes vid studien.

Försökspersoner

Studien genomfördes på 60 personer, 30 individer med ursprung från individualistiska samhällen och 30 individer från kollektivistiska samhällen. Åldern låg mellan 18 och 72. En jämn fördelning gjordes på båda könen, 50 % män och 50% kvinnor, dvs. 15 kvinnor och 15 män från respektive samhälle.

Undersökningspersonernas medelålder från individualistiska samhällen fastslogs på 40,4 år totalt sett, där mannens medel var 40,4 och kvinnans likaså 40,4. De kollektivistiska hade ett medel på 36,95 år, där männens var 37,6 och kvinnans 36,3. Totalt sätt gav detta ett medel på 37,6 år, där männens var 39,2 år och kvinnans 38,35. En skiljelinje mellan ung och gammal är 36 och över.

Material

Två undersökningsinstrument användes vid undersökningen. En enkät (Appendix) med relevanta frågor utifrån ämnet och ett implicit test (Appendix). Enkäten bestod av sammanlagt 50 frågor som var uppdelade i fem dimensioner, där 10 frågor tillhörde respektive dimension. Frågeformuläret är utvecklat av forskaren själv, medan det implicita testet är konstruerat av A. G. Greenwald. Längst bak hittas både enkäten och det implicita testet (Appendix).

Inga ytterligare material användes.

En förtydning av frågeställningarnas dimensioner och de gruppvariabler som används

Psykiskt välbefinnande i livet som singel

Vilket innebär om och i vilken grad försökspersonernas mentala tillstånd försämras pga. singellivet. Tex hur självförtroendet påverkas, om livet känns mer svårskött och om det blir svårare ju längre ensamlivet fortskrider.

Det sociala nätverkets/vänskapens betydelse i livet som singel

Vilket innebär om och i vilken grad försökspersonernas sociala nätverk (familj och vänner) utgör en balans i den ensamståendes vardag. Tex den positiva effekten som eventuellt en familj och/eller vännerna utgör i singellivets vardag och om dessa kan kompensera en eventuell partner.

Vad som är viktigt för en själv i livet som singel

Vilket innebär om och hur viktiga de egna personliga intressena är i livet som singel, som tex frihet, självständighet och karriär.

Inställning och attityd till livet som singel

Vilket innebär om och i vilken grad attityd och inställning till livet påverkas pga. singellivet. Tex om singellivet erbjuder större chans till självförverkligande och hur positivt det ensamstående livet betraktas.

Krav på eventuell partner

Vilket innebär om och hur viktiga en eventuell partners egenskaper och förutsättningar är, tex fysiska och ekonomiska krav och personligt överensstämmande.

Gruppvariabler

De använda gruppvariablerna i studien är kultur, kön och åldersgrupper.

Procedur

Eftersom undersökningen gällde "Singelkulturen" så undersöktes endast ensamstående.

Försökspersonerna undersöktes dels på komvux, biblioteket, i en kiosk/tobak och genom bekanta till forskaren. Allting ägde rum i Helsingborg. Sammanlagt

önskade 17 personer att inte delta i undersökningen, vilket de deklarerade direkt vid tillfrågningen. De som var mest villiga till undersökningen var individerna med kollektivistiskt ursprung, då detta gav dem bättre inblick i det individualistiska synsättet som äger rum i Sverige. Likaså var dessa personer i högre grad intresserade att få en sammanfattning av studien när den är färdig. Ingen belöning eller kompensation tilldelades för att delta studien.

På komvux bestämde forskaren och läraren för klasserna först en tid för undersökningen. Vid undersökningstillfället fanns hela tiden forskaren närvarande för eventuella oklarheter eller tillfrågningar gällande undersökningen. På biblioteket tillfrågade forskaren slumpvist besökande personer om de kunde tänka sig vara med i en undersökning gällande det aktuella ämnet, även här var försöksledaren närvarande för eventuella oklarheter. I kiosken/tobaken tog författaren kontakt och frågade personerna om de ville medverka i en undersökning. Liksom ovannämnda situationer så var forskaren hela tiden närvarande och undersökningen skedde på plats. De personer i undersökningen som var vänner till forskaren svarade på enkäten antingen hemma hos dem själva eller i forskarens bostad.

Forskaren deklarerade innan undersökningen att samtliga uppgifter var konfidentiella.

Vid eventuell tillfrågning svarade forskaren på, för dem oklara frågor. IAT var det enda testet som gick på tid, där de två delmomenten hade en stopptid på 30 sekunder.

Design och Statiska analyser

Efter datainsamlingen kodades alla enkäter och IAT-häften. Samtliga frågor utifrån enkäten har en 5 gradig skala, där 5 är den högsta graden av respons. Alltså visar samtliga frågor åt samma håll vid databearbetningen. Det implicita testet, dvs. IAT behandlades angående hur många rätt respektive försöksperson hade på de två tidsmomenten, dvs. singel-bra och par-bra. För att få rätt på det implicita testet krävdes att individen kryssade i den ruta som representativ för ordet, tex giftermål-par. Ord som död och cancer är inte relaterade till singel eller bra, men däremot till

dåligt eller bra (för mer information angående IAT se www.faculty.washington.edu/agg/).

Cronbach's reliabilitetstest genomfördes för de olika svaren på frågorna i respektive dimensioner, för att se styrkan i relationen mellan svaren. Medelvärdena och standardavvikelse undersöktes för de beroende variablerna, IAT-differenserna och skalorna.

Korrelationstest utfördes för att undersöka eventuella samband mellan de olika gruppvariablerna och dimensionerna i undersökningen. För att se eventuella skillnader i de beroende variablerna som följs av de oberoende så användes tvåvägs anovor.

RESULTAT

I detta avsnitt kommer databearbetningen presenteras. Först kommer reliabiliteten utifrån de olika dimensionerna på frågeformuläret att visas med Cronbachs Alfa. Därefter kommer medelvärden och standardavvikelser för könen, kulturen och åldrarna för de undersökta variablerna. Efter det kommer korrelationen mellan de olika dimensionerna i undersökningen. Slutligen har kön, kultur och ålder varit oberoende variabler i trevägs ANOVOR på de undersökta variablerna. Alfa har varit .05 och all testning är tvåsidig.

Tabell 1

Här kommer Cronbach's Alfa som visar reliabiliteten i svaren på frågorna utifrån varje dimension. Ju närmare 1.00 desto starkare relation mellan svaren, där psykiskt välbefinnande visar på flest lika svar

	Dimensioner	Item	M	SD	Cronbach's Alfa
1	Psykologiskt Välbefinnande	10-19	21.52	7.39	,93
2	Socialt nätverk	20-29	39.00	6.33	,87
3	Viktigt för en själv	30-39	37.70	5.89	,83
4	Inställning och attityd	40-49	31.12	6.16	,82
5	Krav på en eventuell partner	50-59	33.45	4.51	,7

Tabell 2

Här kommer medelvärdena och standardavvikelsena för de beroende variablerna i undersökningen, IAT-differenser och skalorna

		Kultur		Kön		Åldersgrupp	
		Individualistiskt	Kollektivistiskt	Man	Kvinna	Ung	Gammal
IAT differens	M	-0,73	-0,53	-0,43	-0,83	-0,77	-0,5
	SD	3,6	2,8	3,52	2,87	3,34	3,08
Psykiskt välbefinnande	M	1,93	2,37	2,06	2,25	2,29	2,01
	SD	0,8	0,62	0,78	0,70	0,61	0,84
Socialtnätverk	M	3,85	3,95	3,70	4,10	3,95	3,85
	SD	0,82	0,38	0,75	0,41	0,55	0,72
Viktigt för en själv	M	3,38	3,72	3,80	3,74	3,81	3,73
	SD	0,68	0,49	0,69	0,48	0,60	0,59
Inställning och attityd	M	3,38	2,85	3,15	3,07	3,07	3,15
	SD	0,58	0,53	0,75	0,46	0,51	0,71
Krav på en eventuell partner	M	3,33	3,36	3,11	3,58	3,31	3,38
	SD	0,59	0,25	0,48	0,27	0,33	0,55

(Ung: 18-35, Gammal: 36+)

Tabell 3

Här kommer korrelationen mellan de olika gruppvariablerna och dimensionerna i undersökningen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Kultur										
2 Kön	,00									
3 Åldersgrupp	-,13	-,02								
4 Rätt singel-bra	-,40*	,01	-,23							
5 Rätt par-bra	-,39*	,07	-,15	,44*						
6 IAT differens	,03	-,06	-,06	,46*	-,60*					
7 Psykiskt välbefinnande	,30*	,13	-,33*	-,27*	-,25	,00				
8 Socialt nätverk	,08	,32*	-,06	,11	,17	-,07	-,06			
9 Viktigt för en själv	-,09	-,05	-,13	,23	,18	,03	-,17	,49*		
10 Attityd och inställning	-,43*	-,06	-,02	,46*	,38*	,04	-,50*	,36*	,69*	
11 Krav på en eventuell partner	,04	,52*	,09	-,09	-,03	-,04	,17	,68*	,29*	,07

* = En signifikant korrelation

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan färre rätt på singel-bra och par-bra utifrån IAT-testet för individer med kollektivistiskt ursprung

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan sämre inställning och attityd gentemot singellivet och individer med kollektivistisk bakgrund

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan sämre psykiskt välbefinnande och individer med kollektivistisk bakgrund

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan socialt nätverk och kvinnor

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan ett högre krav på en eventuell partner och kvinnor

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan psykiskt välbefinnande och ålder, där äldre personer upplevde sig ha ett bättre psykiskt välmående i livet som singel

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan attityden och inställningen gentemot singellivet och det psykiska välbefinnandet individerna upplevde

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan det sociala nätverket och den inställning och attityd de hade gentemot singellivet

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan vad som individerna upplevde som viktigt för dem själva i livet som singel och det sociala nätverket personerna hade

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan de krav individerna ställde på en eventuell partner och det sociala nätverket singelpersonerna hade

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan attityden och inställningen gentemot singellivet och vad individerna kände som viktigt för dem själva i livet som singel

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan de krav de ställde på en eventuell partner och vad de kände vara viktigt för dem själva i livet som singel

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan de antal rätt de hade på IAT-testet när det gällde antal rätt singel-bra och par-bra

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan de antal rätt de hade på IAT-testet när det gällde singel-bra och IAT-differansen

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan det antal rätt de hade på IAT-testet när det gällde singel-bra och det psykiska välbefinnandet de tyckte sig uppleva

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan de antal rätt de hade på IAT-testet när det gällde par-bra och den inställning och attityd de hade angående singellivet

Resultaten visade en signifikant korrelation mellan de antal rätt de hade på IAT-testet när det gällde par-bra och IAT-differansen

Utifrån IAT-differansen kunde ingen signifikant skillnad mätas för de tre gruppvariablerna kultur, kön och åldersgrupper.

Utifrån antal rätt angående singel-bra från IAT kunde en signifikant skillnad uppmätas mellan kulturgrupperna. Individualistiska individer hade

flest rätt $M= 12,27$ $SD= 2,87$, medan de från kollektivistiska samhällen hade färre $M= 10$ $SD= 2,38$, $F(1,52)=12,2$ $p <.01$

Utifrån antalet rätt angående singel-bra från IAT kunde en signifikant skillnad uppmätas mellan åldersgrupperna. De yngre, dvs. de som var under 35 år hade flest antal rätt $M= 11,63$ $SD= 2,48$, medan de äldre hade $M= 10,63$ $SD= 3,13$, $F(1,52)=5,52$ $p= 0,2$

Utifrån antalet rätt angående par-bra från IAT kunde en signifikant skillnad uppmätas mellan kulturgrupperna. Individualistiska individer hade flest rätt $M= 13,00$ $SD= 3,39$, medan de med kollektivistiskt ursprung hade $M= 10,53$ $SD= 2,37$, $F(1,52)=12,97$ $p <.01$

Utifrån antalet rätt angående par-bra från IAT kunde en signifikant skillnad uppmätas mellan åldersgrupperna. De yngre, dvs. de som var under 35 år hade flest antal rätt $M= 12,40$ $SD= 2,86$, medan de äldre hade $M= 11,13$ $SD= 3,36$, $F(1,52)=6,58$ $p= .01$

En signifikant skillnad förelåg mellan kulturgrupperna angående det psykiska välbefinnandet. De individualistiska individerna ansåg sig ha mindre psykiskt lidande i livet som singel, $F(1,52)=5,00$ $p= .03$

En signifikant skillnad förelåg mellan kulturgrupperna och könen angående det psykiska välbefinnandet. Männerna i individualistiska samhällen ansåg sig må bäst $M= 1,61$ $SD= 0,57$, medan männen med ursprung från de kollektivistiska samhällena mådde sämst $M= 2,50$ $SD= 0,71$. Kvinnorna från respektive samhälle hade en relativt lika uppfattning angående detta, där kvinnor med ursprung från individualistiska kulturer hade $M= 2,25$ $SD= 0,87$ och kvinnor med kollektivistiskt ursprung hade $M= 2,24$ $SD= ,49$, $F(1,52)=7,20$ $p= .01$

En signifikant skillnad förelåg mellan könen angående det sociala nätverkets betydelse. Kvinnorna ansåg att det sociala nätverket hade en större betydelse och funktion i livet som singel än männen, $F(1,52)=5,96$ $p=.02$

En signifikant skillnad förelåg mellan kulturgrupperna angående inställningen och attityden gentemot singellivet. De individualistiska individerna uppfattade sig ha bäst inställning och attityd till livet som ensamstående, $F(1,52)=12,10$ $p=.01$

En signifikant skillnad förelåg mellan könen angående de krav som ställdes på en eventuell partner. Kvinnorna visade sig ha högre krav än männen på en eventuell partner, $F(1,52)=19,64$ $p<.01$

DISKUSSION

I denna del kommer studiens resultat att analyseras, tolkas och diskuteras. Slutsatser kommer att dras utifrån studiens resultat och eventuella svagheter och brister i undersökningen att diskuteras. Slutligen kommer förslag ges till vidareforskning inom fenomenet singelkulturen. Eftersom korrelationer kan bero eller orsakas av en tredje faktor så behandlas dessa samband försiktigt i diskussionen.

Syftet med denna studie är att undersöka singelkulturens eventuella dimensioner och hur dessa står i relation till varandra utifrån individer med individualistiskt respektive kollektivistiskt ursprung, samt om ålder och kön har någon betydelse i samband och skillnader mellan individerna. Utifrån frågeställningarna var vissa resultat signifikanta medan andra inte var det. Anovorna visade signifikanta resultat på IAT-testen angående prestationen på deltesten där de **personer som fyllt 36 presterade sämre**. Åldersspridningen i materialet är så stor att man kan se en nedgång i prestationen hos de äldre. Anovorna visade även signifikanta resultat att **invandrarna presterade sämre än infödda svenskar** på de båda delmomenten i det implicita testet, något som är självklart då det inte är deras modersmål.

Antalet rätt i de båda delmomenten på IAT korrelerar positivt med gott psykiskt välbefinnande som singel och positiv attityd till singellivet. De med måttlig ångest i situationen klarade sig bäst, medan högångestgruppen klarade sig

sämre. För att använda ångestmåten (se sidan 19 eller www.faculty.washington.edu/agg/) så hör lägre ångestnivå mätt med IAT-deltest ihop med bättre psykiskt välbefinnande som singel och mer positiv attityd till singellivet.

Det psykologiska välbefinnandet visade sig i undersökningen vara sämre hos individer från kollektivistiska samhällen, dock bör det tilläggas att ingen kontrollgrupp med invandrare och svenska par var närvarande vid undersökningarna. Därför är det möjligt att man skulle hitta precis samma skillnad när det gäller deras rapporter om välbefinnande.

Som Jonsson (2001) nämner så är individer i det kollektivistiska samhället födda och uppfostrade med en livsstil som är påverkad av att hela tiden ha folk nära sig och det naturliga sättet involverar en partner i livets fortskridande. Det kan då tänkas att denna rubbning, dvs. ensamlivet påverkar individen från kollektivistiskt ursprung mer onormalt än individer från ett individualistiskt ursprung och speciellt för att referera till Fant och Olivegren (1984) ”Familjen gör dig stark” vs ”Ensam är stark”. Den senare etniska individen är kanske uppvuxen med en mer naturlig syn och anpassning till singellivet och vill motsträva det klassiska idealet med kärnfamiljen som Jarnehall (2000) beskriver. Detta kan då vara en bidragande orsak till att individer med kollektivistiskt ursprung mår psykologiskt sämre. Den extentiella psykriatikern Viktor Frankl (Pervin & John, 2001) hävdar att psykologiska välbefinnandet är ett mänskligt fenomen och är psykologiskt rotat i individen, vilket skiljer sig från djuren då de inte oroar sig för meningen av existensen. Som visades av resultaten mår kollektivistiska individer mentalt sämre pga. singellivet.

Resultaten visade ju även att **inställningen och attityden** gentemot ensamlivet var mer negativ för personer med kollektivistiskt ursprung. Detta kan kanske ses som en naturlig följd, då ovanstående resultat visade på att individer med kollektivistisk bakgrund betraktade sig ha ett sämre psykiskt välbefinnande i livet som singel. Som Sander (2000) beskriver så försvåras den sociala och psykologiska processen genom migration, vilket påverkar det kulturella filtret individen vuxit upp med, dvs. den

kognitiva kartan eller tolkningsmönstret. Är då de kulturella värderingarna och normerna så att leva i par är naturligt, så blir det också naturligt att inställningen till singellivet känns jobbigare. Som tillägg (Pervin & John, 2001) så är begreppet självet varierande mellan olika kulturer. I kollektivistiska kulturer så är en partner en given del av livet, medan många personer i individualistiska kulturer anser att detta inte känns som ett måste. En individ reflekterar oftast inte över de gemensamma karaktärsdrag dem har med övriga medlemmar av samma kultur. För att knyta tillbaka till Sander (2000) så kan en reflektion över de gemensamma karaktärsdragen först bli skådliga i tvärkulturella möten. Befinner sig då en individ med kollektivistisk bakgrund ensam så är attityden gentemot livet som singel med största sannolikhet annorlunda än för en individ med individualistisk bakgrund. Som nämns innan mådde individer med kollektivistisk bakgrund sämre pga. singellivet, liksom att inställningen och attityden gentemot detta liv var mindre positivt beaktat, vilket även stöds av **korrelationen utifrån resultaten**. Har en individ då fått lämna sin ursprungskultur tex genom flykt och kanske med vänner och familj långt borta, så har det naturliga sättet att leva spruckit och troligtvis påverkas både det psykiska välbefinnandet och inställningen och attityden gentemot singellivet. Jaeggi (1992) menar att i det individualistiska samhället finns frivilliga, tillfälliga och ofrivilliga singlar. Pga av andra normer och värderingar så lever oftast inte kollektivistiska individer under alla dessa tre former, utan antingen är personen ofrivilligt eller tillfälligt singel, vilket stödjer att individualistiska individer har bättre attityd och psykiskt välbefinnande till livet som singel. Samtidigt kan man se viss tendens till rubbningar på en del konservativa kollektivistiska normer och värderingar (Le Duc, 1999), där nya tankegångar växer fram. Almqvist och Broberg (2000) menar att ungdomar i individualistiska samhällen ofta uppmuntras till att satsa på sig själv innan de ingår något fast förhållande, som exempel: karriär och erfarenhet av olika förhållanden. Erup (1991) menar då samtidigt att en inbiten singel kan ha svårt för att bryta egna rutiner och plikter och faller en individ för den obundna erotiska livsstilen som singellivet kan erbjuda, så kan detta stärka attityden gentemot livet som singel. Det globala massmedia intrycket som en individ främst från individualistiska länder

får är en stor påverkande faktor. Jarnehall (2001) menar att flera av filmvärldens och Tv's idoler framhäver attityden gentemot singellivet som fritt och självständigt (Jarnehall, 2001). En slutsats kan då dras att många påverkbara människor kan betrakta denna livsstil som ett alternativt sätt att leva. Som dessa resultat visar finns en stark skillnad mellan individualistiska och kollektivistiska personers syn på singellivet.

Just **inställningen till singellivet och det psykiska välbefinnandet** visade sig även ha en korrelation oavsett om det rörde sig om etniska skillnader. Som beskrivs ovan av Fant och Olivegren (1984) så är mottot "Ensam är stark" vs "Familjen gör dig stark", skulle då en kollektivistisk person säras från familj och nätverk så kan detta medverka till att det psykiska välbefinnandet drabbas utifrån den inställning dessa personer har gentemot singellivet. I motsats så har många individualistiska personer ett levnadssätt som främjar ensamlivet. Dock bör det tilläggas att anledningarna i en korrelation kan vara mer än en.

Det signifikanta **samband som visade att äldre individer upplevde det psykiska välbefinnandet bättre än yngre**, kan ha att göra med att äldre känner sig mer tillfreds om vad de utrett i livet. De äldre har kanske redan barn och anser att deras bidrag till fortkomman är utförd. Äldre kanske även kan känna att de redan fått leva ut och känner sig mer tillfreds med livet som singel. Som Erup (1991) framhäver kan en person vid hög ålder känna det svårt att inleda ett nytt förhållande då maken/makan gått bort. Den kanske långa tiden med partnern har givit många minnen. Det förelåg även en **interaktion mellan kulturgrupperna och könen angående det psykiska välbefinnandet**.

Att mannen skulle må psykologiskt bäst i livet som singel kan i viss grad stämma om man ser evolutionärt på saken. För att referera till Eriksson (2002) så har kvinnor alltid varit mer trygghetssökande och socialt bundna, medan männen alltid varit mer oberoende. Dock stöds detta inte i frågan om män från kollektivistiska samhällen, som i testet ansågs sig må sämre än kvinnorna. Detta kan istället bero på kulturkrockar, att kvinnor upplever en ökning av sin makt vid invandring till individualistiska kulturer, medan motsatsen gäller för männen.

Återigen kan det vara en fråga om det sociala nätverkets påverkan och betydelse. Kvinnorna från respektive kultursamhälle ansåg sig må relativt lika och bättre än män från kollektivistiska samhällen, något som kanske kan förknippas med Sandstedts (1991) framlägg hur kvinnor idag mer och mer blivit jämställda mannen, både ekonomiskt och maktenligt. Men som Le Duc (1999) framlägger är kvinnan i kollektiva samhällen långt ifrån lika jämställda som kvinnan i individualistiska samhällen, även om det på många ställen blivit bättre.

Det samband som visades mellan det sociala nätverket och inställningen och attityden gentemot singellivet kan ha att göra med de normer och värderingar som representerar en individs livssituation utifrån det samhälle den tillhör. Den sociala omkrets en individ besitter kan ses som en påverkande faktor till den inställning individen har mot livet som singel, även om kognitiva och biologiska faktorer också spelar in. Kontrasterna individualistiskt och kollektivistiskt samhälle (Pervin & John, 2001) har olika livsstilar som grundas på naturliga utgångspunkter för individerna. En person från ett individualistiskt samhälle anser oftast att deras själv består av den personliga identiteten, medan en individ från ett kollektivistiskt samhälle anser att självet är en del av kollektivet och det sociala nätverket den omger sig med (Pervin & John, 2001). Utifrån detta så är inställningen och attityden kopplad till just vad som representerar självet. Dock (Fant och Olivegren, 1984) kan en person från ett individualistiskt samhälle naturligt känna sig ännu mer ensam om dess sociala nätverk är svagt eller obefintligt. Skulle fallet vara så kan de positiva fördelarna med singellivet vändas till negativa och inställningen och attityden går i motsatt riktning (Fant och Olivegren, 1984).

I studien visades även ett **samband mellan vad som individerna upplevde som viktiga för dem själva i livet som singel och deras sociala nätverk**. Genom de kollektivistiska individernas nära kontakt med familj och vänner ända sedan barnsben så är detta troligtvis en stark faktor till att det sociala nätverket blir en viktig kugge för dem i livet som singel. Givetvis är individualistiska individer ofta också i behov av närhet och kontakt, men kanske inte i samma utsträckning då det individualistiska (Pervin & John, 2001) självet mer fokuseras på egna intressen

(Pervin & John, 2001). Erup (1991) stödjer detta genom att inställningen till singellivet kan inbegripa att själv kunna planera dagen och kunna träffa dem som är av intresse. Den tillfälliga sexuella vänskapen kan här också vara intressant för många (Erup, 1991).

Likaså visade resultaten ett **samband mellan de krav individerna ställde på en eventuell partner och det sociala nätverket**. En slutsats som kan dras är att många människor ställer de krav på en partner som är reglerade utifrån det sociala nätverk en individ lever i. Som Jonsson (2001) påpekar är det sociala familjen för individer i ett kollektivistiskt samhälle mer än bara mamma, pappa, barn. Här är morföräldrar och ibland också kusiner inblandade och ofta bor dessa väldigt nära varandra (Jonsson, 2001). Utifrån detta resonemang så bör denna livsstil vara en påverkande faktor då en individ från kollektivistiska kulturer väljer en partner och i motsats bör familjen ha mindre inflytande i val av partner i individualistiska samhällen. Om det sociala nätverket påverkar en individs val av partner, så kan även **val av partner ha samband med vad som är viktigt för en själv i livet som singel**. Detta resonemang stärktes av resultaten utifrån studien, där ett signifikant samband kunde mätas. Jarnehall (2000) menar att många som framförallt har ursprung i individualistiska samhällen anser att karriären och att inte behöva känna några förpliktelser är viktigt (Jarnehall, 2000). Detta kan då kanske medföra att barn och familjeliv inte har lika stor betydelse och vikt som för individer i kollektivistiska samhällen.

Att individerna skulle uppleva ett **samband mellan vad som var viktigt för dem själva i livet som singel och det sociala nätverket** kan tyckas ganska givet, vilket resultaten även visade. Som Erup (1991) beskriver så har många ensamstående satt upp egna rutiner som dem följer, vilket kan ha ett samband med den sociala omkrets den lever med. I detta fall kan en eventuell partner försaka eventuella Obalanseringar i den uppsatta vardagen, dock bör det nog tas i beaktning att detta mer är ett västerländskt synsätt. En kollektivistisk person skulle nog få sina värderingar från den nära familjebindning den tillhör och utöva dessa om individen

skulle vara ensamstående. Denna uppfattning är ganska typisk för dessa etniska grupper, där självet speglar denna närhet (Pervin & John, 2001).

Som resultaten visade så fanns en **signifikant korrelation mellan de krav individerna ställde på en eventuell partner och det sociala nätverket** singelpersonerna hade. Detta kan ha att göra med det sociala nätverkets påverkan om vad som är passande och acceptabelt utifrån den omkrets individen rör sig i. En individualistisk person är troligen mer influerad av massmedia strömmen som Jarnehall (2000) beskriver, dvs. att dessa individer är mer involverad i det utbud som framförallt cirkulerar på Tv. Dock är detta i synnerhet individualistiskt och som Jonsson (2001) beskriver, så är en kollektivistisk person framförallt påverkad av det kollektiv den tillhör.

Den **attityd och inställning som individerna hade i livet som singel, visade sig ha samband utifrån resultaten med vad de kände som viktigt för dem själva**. Som Powell (1985) nämner har många individualistiska personer en inställning till singellivet som hör ihop med vad som viktigt för dem själva. En person kan älska livet som ensamstående, att kunna gå ut med den som tilltalar en utan att känna förpliktelser. Det personliga utrymmet är viktigt för många, att kunna ha en hel dag helt för sig själv utan att behöva bekymra sig för någon annan (Powell, 1985). Däremot menar Jaeggi (1992) att om personen är ofrivilligt singel, så kan inställningen till singellivet gå i motsatt riktning och därmed känns friheten inte så viktig längre (Jaeggi 1992). Är då en individ från ett kollektivistiskt samhälle är värderingarna annorlunda konstruerade. Som Jonsson (2001) skriver är en individ från ett kollektivistiskt samhälle insocialiserad med värderingar som grundas på naturlig tvåsamhet (Jonsson, 2001). Tillåter då inte livssituationen detta så strider det mot vad som är viktigt för dem själva.

Resultaten visade även på ett **samband mellan de krav individerna ställde på en eventuell partner och vad som var viktigt för dem själva i singellivet**. En trolig anledning kan vara att en eventuell partner inte ska bryta allt för mycket av den dagliga rutinen som singelpersonen satt upp vilket också Erup (1991) stödjer. Dock

är de kollektivistiska värderingarna lite annorlunda, dvs. att influenserna från familjen har en mycket stor påverkan.

Resultat visade på en signifikant **skillnad mellan könen angående betydelsen av det sociala nätverket**. Den signifikanta skillnaden var väldigt markant och visar verkligen att vänskapskretsen har större betydelse för kvinnor än män. Utifrån detta resultat kan en koppling till Darwins evolutionslära göras (Eriksson, 2002). Där kvinnan förväntas ha större empatisk förmåga, vara mer trygghetsökande och mer socialt vänskapligt och relationssökande. Men i motsats till detta så visar Eriksson (2002) det sociala perspektivets syn att det inte finns några personlighetsegenskaper som är grundläggande medfödda. Resultatet från studien är förmodligen inte speciellt förvånande enligt de skolor som menar att det finns en biologisk bakgrund till personlighetsegenskaper. Eriksson (2002) menar också att den senare varianten är det som allmänheten oftast uppfattar som gällande angående personlighetsegenskaper. Slutsatsen från studien styrker alltså Darwins evolutionslära och de perspektiv som anser att personlighetsegenskaper är skilda mellan män och kvinnor. Alltså att kvinnor är mer trygghets och socialt/vänskapligt och relationssökande än män, vilket även har ett stöd av korrelationsresultaten utifrån studien. Frågan är om denna skillnad kommer att stå sig i framtiden då männen mer och mer accepterar sin omvårdande känslosamma sida och på så sätt kan bidra till evolutionens arv (Deida, 2000).

Undersökningen visade även att **kvinnor hade högre krav på en eventuell partner än männen**. En faktor till detta kan vara kvinnans frammarsch i samhället, där karriärer och frigörelser ligger som öppna dörrar. Som Sandstedt (1991) menar är kvinnliga förvärvsarbeten och frigörelser, bidragande faktorer till att kvinnor inte längre är lika beroende av mannen av ekonomiska skäl (Sandstedt, 1991). Sammanfattningsvis så kan detta bidra till att kvinnan numera söker andra kvaliteter i männen än förr. Dock kan det kanske även höras ihop med att kvinnor söker långa relationer med en högkvalitetspartner för att säkra överlevande för avkomman, medan män vill ha många relationer för att få mycket avkomma. Just att kvinnan

ställer högre krav än männen på en eventuell partner stöds också av korrelationen från studien,.

Framtida forskning angående singelkulturen

I dagens läge kan forskning kring individer som på olika sätt ska bidra till kommande generationer vara av vikt. Om det ända alternativet i det västerländska samhället är att socialiseras in i individualismens ram och därmed se singellivet som en naturlig utveckling. Som nämnts innan så är singelkulturen framförallt ett västerländskt fenomen. En intressant sak att forska i är om andra kulturers utbredning i det västerländska samhället på sikt kan bidra till ett upplösande eller förmildrande av singelkulturens utveckling.

Likaså kan forskning angående barns tidiga anknytning med sin/sina vårdare vara relevant, för att se om spår av individualismen sätts på så tidigt stadium.

REFERENSER

Allwood, C-M, Franzén, Elsie C (2000) *Tvärkulturella möten* Stockholm: Natur och kultur

Almqvist och Broberg (2000) Kulturella skillnader i barnuppfostran och utvecklingsideal C-M Allwood, Elsie C (Ed) *Tvärkulturella möten* (118-153) Stockholm: Natur och kultur

Deida, D (2000) *Beyond the 50/50 Relationship* deida.com:
<http://www.deida.com/dd981127-51.shtml>

Edlund, B (2/2-2002) *Dags att diskutera islam i praktiken* Finanstidningen Direkt:
[www.finanstidningen.se/fti/1997.nsf/\(unid\)/
C12567E7006D4BD9C1256B530064B950?OpenDocument](http://www.finanstidningen.se/fti/1997.nsf/(unid)/C12567E7006D4BD9C1256B530064B950?OpenDocument)

Eriksson, T (2002) *Könsskillnader i personlighetsegenskaper* Transmittorn:
http://www.transmittorn.com/nr_13/art5.htm

Erup, B. (1991), *Sex och singel* Stockholm: Legenda AB

Fant, M. Olivegren, J. (1984) *Ensamliv* Lund: Natur och Kultur

Fritz, E (2001) *Våld mot kvinnor* Rapport från en seminariereserie:

<http://www.algonet.se/~fuf/Rapport.pdf>

Greenwald, A.G (23/4-2003) *IAT* Homepage: <http://faculty.washington.edu/agg/>

Jaeggi, E. (1992), *Jag säger god morgon till mig själv* Stockholm: Rabén och Sjögren

Jarnehall. R (28/04-2000) *Hellre död än gift – leve singellivet* Aftonbladet:

<http://www.aftonbladet.se/puls/0004/28/singel1.html>

Jonsson, L (25/9-2001) *Islam* Mimers Brunn:

www.mimersbrunn.se/arbeten/1047.asp

Lägnert. M (20/08-2002) *Åh vad skönt att vara singel!* Bulldozer:

<http://www.bulldozer.nu/uttryck/singel.html>

Nilsson, A. (2002, professor Lunds universitet). Personligt Meddelande

Olsson, M (1999) *Nya kulturer* Minna mottagningen:

http://www.geocities.com/minna_gbg/mb9902b.html

Pervin and John (2001) *Personality, theory and research 8th ed* New York: John Wiley and Sons, Inc.

Pfeiffer, V (1991), *Positiv Singel* Lund: Weteko Publischer AB

Powell, B. (1985), *Leva ensam och må bra* Västerås: ICA bokförlag

Sander, Å (2000) Religion som förståelse i mötet mellan invandrare och vårdpersonal C-M Allwood, Elsie C (Ed) *Tvärkulturella möten* (202-249) Stockholm: Natur och Kultur.

Sandstedt, E. (1991), *Att bo ensam* Stockholm: Statens råd för byggnadsforskning

Sandstedt, E. (1991, ref. Modig 1985), *Att bo ensam* Stockholm: Statens råd för byggnadsforskning

Statistiska Centralbyrån (2001) *SCB* Stockholm Tfn: 08-506 940 00

Statistiska Centralbyrån (2001) *SCB* Stockholm: <http://www.scb.se>

APPENDIX

Singelkulturen

Tack för din medverkan i denna undersökning
 som endast tar några minuter och dina svar behandlas **konfidentiellt**.
 Undersökningen ska användas som underlag för C-uppsats, du väljer själv vad du vill
 svara på men jag är tacksamma om du besvarar samtliga frågor.
 Ringa in endast **ett** alternativ

Kön Man Kvinna

Ålder _____

Skriv det land din familj kommer ifrån _____

Hur länge har du varit singel

>1 månad 1-6 månader 7-12 månader 1-3 år 3-5 år 5-10 år <10 år

Psykiskt Välbefinnande

1	Känner du att ditt självförtroende sänks pga ditt singelliv	1	2	3	4	5
2	Kan du känna dig mentalt illamående pga ditt singelliv	1	2	3	4	5
3	Kan du känna dig orkeslös pga ditt singelliv	1	2	3	4	5
4	Kan du känna att ditt liv känns meningslöst pga ditt singelliv	1	2	3	4	5
5	Kan du känna dig misslyckad pga ditt singelliv	1	2	3	4	5
6	Kan du känna att du har svårare att vara glad pga ditt singelliv	1	2	3	4	5
7	I vilken grad påverkar ditt singelliv negativt i vardagen	1	2	3	4	5
8	Kan det vara så att ju längre du är singel, desto sämre mår du	1	2	3	4	5
9	Längtar du ofta efter ett förhållande	1	2	3	4	5

10 Känner du att det är svårt att leva utan ett förhållande	1	2	3	4	5
Socialt Nätverk (Familj och/eller vänner)					
1 Kan ditt sociala nätverk få dig på riktigt bra humör	1	2	3	4	5
2 Om du mår mentalt dåligt kan dina vänner få dig på bra humör då	1	2	3	4	5
3 Anser du att ditt sociala nätverk kan kompensera en eventuell partner	1	2	3	4	5
4 Är ditt sociala nätverk ett stöd i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
5 I vilken grad ger dig ditt sociala nätverk stöd i livet som singel	1	2	3	4	5
6 Gör ett bra och stabilt nätverk att du mår bra	1	2	3	4	5
7 Anser du att ditt sociala nätverk ger dig tillräckligt med stimulans i vardagen	1	2	3	4	5
8 Om du känner dig ensam ställer ditt sociala nätverk upp då	1	2	3	4	5
9 Brukar ditt sociala nätverk finnas där när du behöver någon	1	2	3	4	5
10 Kan ditt sociala nätverk förstå och känna empati när du mår dåligt	1	2	3	4	5
Viktigt för en själv i livet som singel					
1 Hur viktigt är frihet för dig i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
2 Hur viktigt är självständighet för dig i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
3 Hur viktigt är att leva under egna lagar för dig i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
4 Hur viktigt är det att själv kunna styra ditt liv för dig i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
5 Hur viktigt är att själv kunna styra din vardag för dig i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
6 Hur viktigt är det för dig att inte behöva känna några förpliktelser i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
7 Hur viktigt är att inte bli sårad för dig i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
8 Hur viktigt är tillfälliga sexuella förbindelser för dig i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
9 Hur viktigt är karriären i ditt liv som singel	1	2	3	4	5
10 Hur viktigt är dina egna intressen i livet som singel	1	2	3	4	5
Attityd och Inställning					
1 Anser du att singellivet ger dig större chans till självförverkelse	1	2	3	4	5
2 Känner du dig oftast glad trots att du är singel	1	2	3	4	5
3 Har singellivet en övervägande fördel gentemot sambolivet	1	2	3	4	5
4 Vaknar du ofta upp positiv på morgonen trots singellivet	1	2	3	4	5
5 Går du oftast och lägger dig positiv om kvällarna trots att du är singel	1	2	3	4	5
6 Anser du att fler bör betrakta singellivet som ett starkt alternativ att leva	1	2	3	4	5
7 Anser du att man är bättre förberedd på emotionella kriser om man är singel	1	2	3	4	5
8 Anser du att din inställning till livet är bättre pga ditt singellivet	1	2	3	4	5
9 Anser du att det är lättare att sköta karriär (arbete/skola) om du är singel	1	2	3	4	5
10 Hur mycket saknar du en eventuell partner	1	2	3	4	5
Krav på en eventuell partner					
1 Vilken betydelse har utseendet på en eventuell partner	1	2	3	4	5
2 Vilken betydelse har utbildningen hos en eventuell partner	1	2	3	4	5
3 Vilken betydelse har ekonomin hos en eventuell partner	1	2	3	4	5
4 Vilken betydelse har materiella ägodelar hos en eventuell partner	1	2	3	4	5

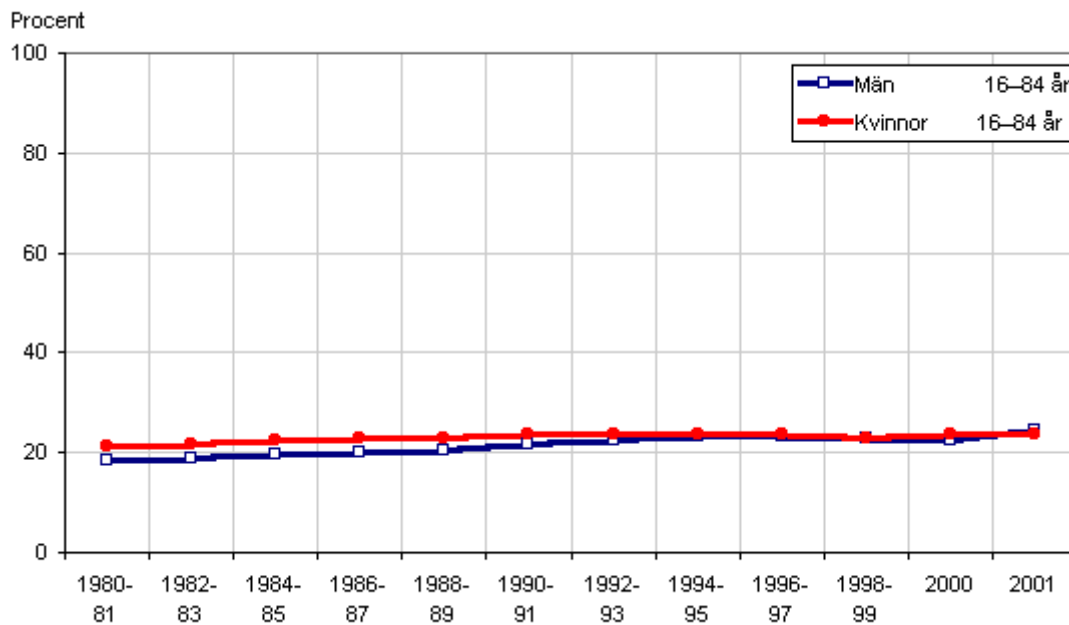
5 Vilken betydelse har åldern hos en eventuell partner	1	2	3	4	5
6 Vilken betydelse har nationalitet hos en eventuell partner	1	2	3	4	5
7 Vilken betydelse har kamratskapen hos en eventuell partner	1	2	3	4	5
8 Vilken betydelse har ett längre förhållande för dig om du letar efter en partner	1	2	3	4	5
9 Vilken betydelse har tryggheten hos en eventuell partner	1	2	3	4	5
10 Vilken betydelse har liknande värderingar hos en eventuell partner	1	2	3	4	5

Vill du ha en sammanfattning av undersökningens resultat när den är färdig JA NEJ

Tack igen för din medverkan.

Ensamboende

Personer 16-84 år, 1980-2001. Procent. (Diagram SR 1)

Källa: SCB, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)

Exempeltest på IAT

Nästa uppgift går till precis som du gjort nu. Men du ska klara så många som möjligt på tid. Arbeta snabbt utan att ändra. VÄND INTE BLAD. VÄNTA PÅ INSTRUKTIONER.

SINGEL
BRA

SINGEL
BRA

SINGEL
BRA

SINGEL
BRA

SINGEL
BRA

SINGEL
BRA

SINGEL

CANCER

FRIHET

DÖD

NÄRHET

TURSAMT

BRA

PAR
DÅLIG

PAR
DÅLIG

PAR
DÅLIG

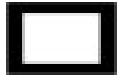
PAR
DÅLIG

PAR
DÅLIG

PAR
DÅLIG

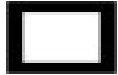
PAR

BRA

SINGEL

BRA

HEMLIV

FRID

DÅLIG

PAR

DÅLIG

Den sista uppgiften går till precis som du gjort nu. Men du skall klara så många som möjligt på tid. Arbeta snabbt, utan att ändra. VÄND INTE BLAD. VÄNTA PÅ INSTRUKTIONER.

PAR
BRA

KRIG

SINGEL
DÅLIG

PAR
BRA

UTELIV

SINGEL
DÅLIG

PAR
BRA

CANCER

SINGEL
DÅLIG

PAR
BRA

KARRIÄR

SINGEL
DÅLIG

PAR
BRA

LYCKA

SINGEL
DÅLIG

PAR
BRA

BARN

SINGEL
DÅLIG

PAR
BRA

SINGEL
DÅLIG

GLÄDJE

